

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

BARTOLOMEJ

ROČNÍK XIX.

ČÍSLO 9

SEPTEMBER 2011

**Poklady ukryté v tme - Rozhovor s Vierou Beňovou - Muž Pravdy
Sústredenie Bartolomejčiat - Božie princípy v rodine - Taká je doba
Putovanie do vlastného srdca - Feliceho druhý dych - Bl. Anna Sala**

Poklady ukryté v tme

„Ja pôjdem pred tebou, čo je hrbolaté, urovnám, kovové brány prelomím a železné závory pozmájam. Dám ti poklady ukryté v tme a tajnosti skrýš, aby si vedel, že ja som Pán, ktorý ťa volám po mene - Boh Izraela.“ (Iz 45,2-3)

Tak znie slovo, ktoré povedal Boh kráľovi Kýrovi po tom, ako Izraeliti dostali v Babylone slobodu. Ale čo má babylonské zajatie spoločné s našim životom a práve začínajúcim školským rokom?

Izraelský národ po mnohých rokoch zajatia v babylonskej krajine dostáva opäť slobodu, ktorej obrazom je nový kráľ Kýros. Izraeliti sa konečne môžu vrátiť do svojej zaslúbenej zeme. Avšak všetkým je jasné, že návrat nebude ľahký - že bude treba prekonať nebezpečné cesty a po návrate začať budovať zbožené mestá, ktoré sú obkolesené mnohými nepriateľmi.

Preto Pán povzbudzuje svoj ľud - ja sám pôjdem pred tebou a všetko hrbolaté napravím. Dokonca dodáva to, čo by ľud po rokoch zajatia ani veľmi nečakal - nielen, že ti pomôžem vrátiť sa do tvojej krajiny, ale dám ti aj poklady ukryté vo tme. To, o čom ani netušíš, že môžeš mať.

Možno sme v čase oddychu aj my zažili, že sa veci dajú žiť ináč. Ako by si zaspomínali na tú zaslúbenú zem. Spoznali sme, že pod tlakom povinností sme upadli do mnohých nesprávnych stereotypov a začali sme podpisovať mierové dohody s problémami a kompromismi. A zrazu v čase, keď trochu opadli starosti a bol čas pozrieť sa na veci z nadhľadu, sme zatúžili vrátiť sa inou cestou.

Prajem nám všetkým, aby sme sa pustili do tohto školského roka s novou nádejou a novým nadšením. S istotou o Pánovom vedení a s túžbou po jeho pokladoch. Veď náš Otec nám hovorí jasne: „Nik, kto v neho verí, nebude zahanbený.“ (Rim 10,11)

Ján Kraus, kaplán

Foto: M. Melicherčíková

Dôležité bude udržať vysokú kvalitu

S príchodom septembra sa k nám opäť vrátili školské povinnosti. Piaristická škola otvorila svoje brány v novom šate (v starej časti budovy školy sa renovovalo kúrenie), ale aj s novou tvárou vo funkcii riaditeľa. Riaditeľkou Spojenej piaristickej školy Františka Hanáka v Prievidzi sa po PaedDr. Jurajovi Ďurnekovi, Sch. P., stala RNDr. Viera Beňová (46).

tak, aby myslela na druhých. Keby som po jej slovách nebola išla do toho konkurzu, moje slová a činy by boli v rozpore.

Zamestnanci školy i študenti vás poznajú ako vynikajúcu profesorku matematiky, ale ako ste už spomenuli, aj ako rodiča našej bývalej žiačky. Považujete tieto okolnosti pre vašu terajšiu funkciu za výhodu, alebo skôr nevýhodu?

Je to tak, poznám školu z pohľadu rodiča i ako člen pedagogického zboru. Som presvedčená, že vidieť veci z viacerých uhlov pohľadu a mať rôzne skúsenosti je pre mňa výhodou.

V júni tohto roku ste vyhrali konkurz na riaditeľku Piaristickej spojenej školy. Kto vás vo vašom rozhodnutí zúčastniť sa konkurzu najviac podporil?

Najväčší vplyv mala na mňa moja 21-ročná dcéra, ktorá túto školu navštevovala a mala veľmi rada a ktorá ma nielenže podporovala, ale priamo presvedčala, aby som sa konkurzu zúčastnila. Jej slová (parafrázujem): „Maminka, o mňa sa už starať nemusíš, a keď sa staneš riaditeľkou, budeš sa môcť starať o druhých!“ boli silným argumentom.

Barborka je mojím jediným dieťaťom, snažila som sa ju vychovať

Skúste si ako matka svojho dieťaťa zaspomínať na vaše vlastné detstvo a školu. Mali to deti v škole i v rodine v minulosti ľahšie alebo ťažšie?

Na túto otázku podľa mňa neexistuje jednoznačná odpoveď. Veď slová „ľahké, ťažké“ chápeme každý subjektívne, častokrát podľa osobných skúseností, alebo podľa toho, či niečo máme/nemáme v oblube. Neviem teda jednoznačne odpovedať, či to dnešné deti majú „ľahšie“ alebo „ťažšie“. Čo však viem pomenovať, to je úloha nás - pedagógov a rodičov - na nebezpečenstvá deti upozorňovať, vystríhať ich pred nimi a ochraňovať.

Ako by ste čo najvýstižnejšie charakterizovali súčasnú školu?

Hlavnou úlohou školy vždy bolo vzdelávať žiakov, pripraviť ich pre život a spolu s rodinou ich vychovávať, vštepiť im zásady spolužitia, morálky, vyšších princípov... Vzhľadom na rýchlo sa meniace podmienky v spoločnosti a rýchly rozvoj poznatkov musí byť súčasná škola veľmi flexibilná. Mala by žiakom ponúknuť to, čo potrebujú, aby sa dokázali v tomto svete zorientovať, viesť ich tak, aby sa v ňom nestratili.

Spoločenské zmeny po roku 1989 priniesli do života viac otvorenosti a slobody, a tým aj nové impulzy do hodnotovej orientácie mladých i starších. Práve týmto by som charakterizovala žiakov, študentov aj rodičov - ako tých, ktorí sú každý deň konfrontovaní s množstvom rôznych „správnych“ názorov a hodnôt.

A učitelia? Ako sa učilo a vychovávalo pred niekoľkými rokmi a ako dnes?

Je fakt, že kedysi bola na školách silná disciplína; rešpekt pred učiteľmi bol často vynútený školským a spoločenským poriadkom a zvyklosťami. Tak to už nikdy nebude, nemá preto zmysel pozeráť sa do minulosti.

Dnes sa poriadok a disciplína strácajú v spoločnosti celkovo. Myslím si, že je to v dôsledku pokriveného vnímania slobody a demokracie. Sloboda sa chápe ako anarchia, právo povedať si svoj názor ako príležitosť beztrestne klamať a ohovárať; disciplínu považujeme za prežitok z čias komunizmu.

Jediné, čo s tým môžeme, ba musíme urobiť, je naučiť žiakov slušne komunikovať, aby dokázali jasne a logicky formulovať svoje predstavy

a očakávania, a aby sa tiež naučili umeniu počúvať druhú stranu, aj keď s ňou nesúhlasia. Mali by sme dokázať viesť dialóg, na jeho základe tvoriť pravidlá spolupráce a spolužitia a tieto pravidlá akceptovať. Ak sa nám zdá, že ustanovené pravidlá nie sú podľa našich predstáv, neznamená to, že ich môžeme obchádzať. O to viac by sme mali hľadať argumenty a slušné spôsoby, ako druhú stranu presvedčiť, že existujú aj lepšie možnosti.

Žiak aj učiteľ potrebujú vo vzájomnom vzťahu pozitívnu spätnú väzbu. Čo vás ako učiteľa dokáže najviac potešiť?

Atmosféra v triede, pri ktorej sú žiaci a učiteľ „naladení na rovnakú vlnovú dĺžku“, kde je cítiť medzi nimi vzájomnú dôveru.

V minulosti ste pôsobili v štátnej škole. Vidíte nejaký rozdiel medzi štátnou a cirkevnou školou?

Učila som na jednej štátnej škole (gymnázium) a na jednej cirkevnej škole (tiež v gymnázium), preto nemám veľa možností porovnávať. Myslím si ale, že hlavným rozdielom je posilnená výchovná zložka výchovno-vzdelávacieho procesu v cirkevných školách. Na našej spojenej škole rozvíjame tento prvok aj tým, že výchova sa uskutočňuje kontinuálne od vstupu dieťaťa do základnej školy až po dospelosť, po maturitu.

Škola už v názve deklaruje svoju hodnotovú orientáciu, výchovu v duchu kresťanstva. Je preto predpoklad, že ak sa rodič rozhodne svoje dieťa zapísať k nám, akceptuje tieto princípy a dochádza k jednotnému výchovnému pôsobeniu rodiny a školy. Tiež som si všimla úžasné nadšenie mojich kolegov pre svoju

prácu, pre svoje poslanie. Tieto atribúty - viera, myšlienka a nadšenie pri jej realizácii - posúvali ľudstvo vždy dopredu.

Aké sú vaše vízie rozvoja piaristickej školy do budúcnosti?

Naša škola vďaka môjmu predchodcovi pristúpila na nový trend - chce ponúkať kontinuálne vzdelávanie už od predškolského veku (od septembra 2012 otvárame materskú školu) a okrem gymnaziálneho vzdelávania aj kvalitné odborné vzdelávanie s maturitou. Materskú škôlku i odborné vzdelávanie treba vybudovať personálne, materiálne, priestorovo. Toto bude jedna z mojich hlavných úloh.

Druhou, veľmi dôležitou úlohou, je udržať vysokú kvalitu našich absolventov. Zdôrazňujem slovo „vysoká“, pretože výsledky maturantov sú toho neodškriepiteľným dôkazom. Dosiahli sme najlepšie výsledky z externej maturitnej skúšky v okrese (pozri tabuľku na www.piaristi-pd.sk/pgy/vysledkyMAT.pdf, pozn. red.). Vyšvihnúť sa na špičku kvality predstavuje náročnú úlohu, udržať sa tam

bude preto ešte ťažšie.

Okrem toho by som rada zviditeľnila našu školu organizovaním rôznych druhov neformálneho vzdelávania (za predpokladu, že oň bude záujem). Už v tomto školskom roku 2011/2012 ponúkame našim žiakom počas jarných prázdnin týždenný kurz anglického jazyka s lektorom z anglicky hovoriacej krajiny.

Piaristická spojená škola má okrem výchovy a vzdelávania aj určité duchovné smerovanie. V čom ho chcete podporiť, skvalitniť, resp. aké nové predstavy máte v tejto oblasti?

Bola by som rada, keby sa kresťanská výchova prejavila konkrétnymi skutkami v ďalších dobrovoľníckych aktivitách. Bývalý pán riaditeľ si v danej funkcii stanovil cieľ prispieť k vybudovaniu modernej cirkevnej školy s viacerými zložkami, ktoré budú schopné konkurovať štátnym školám. Podarilo sa mu, myslím, i viac. S Božou pomocou vytvoril Alma Mater piaristov, prostredie, kam sa absolventi školy radi vracajú. Musel však vynaložiť veľa odvahy zmeniť staré veci na nové.

Máte túto odvalu aj vy? Čo si vo vašej novej funkcii riaditeľky cirkevnej školy najviac želáte?

Môj predchodca skutočne zmenil na našej škole veľa vecí a ja ho za to nesmierne obdivujem. Teraz to bude chcieť čas a veľa vysvetľovania, aby sme tieto zmeny „dostali do krvi“ a úspešne aplikovali v každodennom živote. Želala by som si teda nielen dostatok odvahy, ale hlavne rozvahy a trpezlivosti, zmyslu pre detaily a tiež pochopenia svojho okolia.

Za rozhovor ďakuje Elena Blašková

Za Máriou sa putovalo s radosťou

V posledný víkend pred sviatkom Nanebovzatia Panny Márie, 13. a 14. augusta 2011, sa na Mariánkom vršku v Prievidzi uskutočnila tradičná mariánska púť. Kým minuloročné počasie prinieslo nečakané povodne, tohtoročné nesklamalo.

Program púte začal slávnostným sprievodom z farského kostola na Mariánsky vršok o 16:00 hod. Nasledovalo večeradlo a sv. omša, ktorú slúžil dekan prievidzskej farnosti Martin Dado. Večerný program pre mladých tvorilo krátke divadelné predstavenie s názvom Jeden deň, katechéza host'a večera, Andreja Karcagiho, koncert hudobnej skupiny Timon, chvály a svätá omša pre mládež. „Tak, ako bol starozákonný Boh ukrytý v arche zmluvy, novozákonný Boh sa ukryl v živote Márie,“ zdôraznil vo svojej kázni Andrej Karcagi.

Slávnostnú nedeľnú svätú omšu o 10:00 hod. slúžil Ján Viglaš, rektor kňazského seminára v Badíne. „Kto bude v nebi? Budú tam aj rastliny, zvieratá?“ začal svoj príhovor zaujímavou otázkou. Vo svojej kázni sa zaoberal najmä teológiou tela a problematikou nanebovzatia.

Farníci sa stretli aj popoludní na ihrisku neďaleko Priemstavu, aby sa porozprávali, oddýchli si a utužili farské spoločenstvo. Pre deti boli pripravené rôzne súťaže a koncert

v podaní Mira Šmilňáka. Muži si zahrali futbalový zápas slobodní proti ženatým. Sily boli veľmi vyrovnané, a tak bolo víťazstvo slobodných naozaj zaslúžené. Rodiny sa mohli zabaviť aj pri tónoch hudobnej skupiny Necpalanka a zajať si výborný guláš.

„Bola to naozaj vydarená akcia, ktorá ma naplnila radosťou a pokojom,“ vyjadrila sa jedna z účastníčok programu. Tohtoročná mariánska púť tak pomohla oživiť nielen duchovný, ale i ten „obyčajný“, ľudský rozmer našej farnosti.

Text: Petra Humajová
Foto: Marián Suvák

Ružomberok opäť privítal aj novinárov z Prievidze

25. augusta sa v Ružomberku začal 14. žurnalistický seminár, ktorý organizuje Network Slovakia (Spoločenstvo katolíckych žurnalistov). Kvalitatívne na ňom rástli viacerí členovia našej farnosti, už tradične tvoria ci početnú skupinu účastníkov seminára.

„Som rád, že vás na žurnalistickom seminári môžem privítať už po štrnásťkrát,“ povedal na úvod stretnutia predseda Networku Slovakia Matúš Demko. Tento rok prišlo do Ružomberka viac ako 60 amatérskych novinárov a fotografov, ktorí sa pod vedením profesionálov pokúsili zúročiť svoje talenty.

Účastníci pracovali v piatich sekciách. Fotografov začiatočníkov viedol Martin Buzna, víťaz slovenskej Abilympiády (prehliadky pracovných zručností a schopností zdravotne postihnutých) z roku 2006. S pokročilými pracoval reportér a fotograf týždenníka *.týždeň* Andrej Bán a verbista a zakladajúci člen združenia PHOS Andrej Lojan.

Štylisti sa tentoraz mohli venovať spravodajskému písaniu pod vede-

ním Lukáša Melichara z tlačovej agentúry SITA a Márie Škvarlovej z TASR, alebo kreatívnemu písaniu pod vedením spisovateľa Daniela Heviera. Vzácnym hosťom seminára bola aj známa tvár televíznej obrazovky Andrea Bugošová, ktorá sa venovala záujemcom o rozhlasové a televízne vysielanie.

Súčasťou programu bol i multižánrový večer Daniela Heviera plný poézie, spevu či maľovania. Problematike public relation sa vo svojej prednáške venoval Jozef Bednár. Podujatie v nedeľu 28. augusta ukončila prezentácia výsledkov práce všetkých sekcií.

„Network Slovakia pripraví

v blízkom čase viaceré podujatia, či už odbornú konferenciu na tému *Plnia kresťanské médiá svoju úlohu v spoločnosti?*, alebo duchovné cvičenia pod vedením premonštráta brata Šavla, niekdajšieho novinára Karola Lovaša. O všetkom budete včas informovaní,“ vyjadril nádej na skoré stretnutie v závere seminára Demko.

Text: Petra Humajová
Foto: Anton Kulan

Bartolomejčatá na sústrezení v Dolnej Súči

Tento rok zavítal spevokol Bartolomejčatá do Dolnej Súče pri Trenčíne. Uvítala nás malebná dedinka, situovaná v tichom a krásnom prostredí Bielych Karpát.

Tri mačiatka a dvaja havovia spetrovali farský dvor, ktorý okrem parkovacej (a pre nás hracej) plochy ponúkal i záhradu s krásne upraveným živým plotom, lemujúcim prístupovú cestičku k veľkému krížu so sochou p. Ježiša v životnej veľkosti. Prijemný chládok poskytovali v tropických horúčavách vysoké stromy, v korunách ktorých bolo často vidieť i veвериčku. V tomto príjemnom prostredí na nás čakala priestranná chata EDO, ktorá poskytovala dostatok miesta pre uloženie matracov, ktoré sa na niekoľko nocí stali našimi postielkami.

Vedúcou zborových nácíkov bola naša obetavá Majka a programovým vedúcim sa na celý týždeň stal, nie menej obetavý, pán kaplán Braňo. A tak sa spevácke sústrezenie mohlo začať. Každý deň sa niesol v duchu myšlienky, ktorú sme sa cez deň snažili dodržiavať alebo na ktorú sme sa snažili zameriavať. Na záver dňa sme si k nej do pripravených, na papieroch nakreslených krížov dopísali ešte ďalšie slová a na konci pobytu sme si vyskladali krásnu kocku pre chvíle, kedy nebudeme vedieť čo s časom.

Veľkou oporou nám boli zlaté tety kuchárky, ktoré nám chutnými jedlami dodávali sil i do ďalších aktivít. Nezabudli sme na eRko-tance, súťažný pretek v ručne vyrobenom kanoe, počas utorkovej olympiády sme zvládli beh, drepy, hod kameňom i strelbu, v stredu sme zvíťazili nad tropickými horúčavami na kúpalisku v Nemšovej, vo štvrtok sme sa snažili v rôznych disciplínach zachrániť svojich kamarátov z rúk pirátov a po večernej opekačke sme piatok zavŕšili skúškou odvahy - hľadáním vajíčok v sídle prebúdajúceho sa draka. Naš program obohacovali i každodenné sv. omše, z ktorých sme si svoju meninovú sv. omšu (na sviatok sv. Bartolomeja) s očarením vychutnali po pochode so zviazanými očami o 23:00 hod. v žiare kostolných sviec. Prekvapením pre nás bola nielen piatková „kinosála“, ale i spoločné tričká, ktorých význam (význam nakresleného obrázka) sme sa po celotýždennom hadaní dozvedeli v piatok.

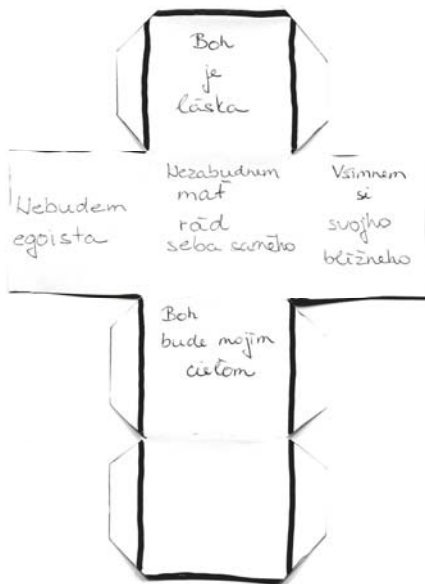

S úprimnou vďakou ďakujeme Pánu Bohu, že sprevádzal toto podujatie od začiatku až do konca a že nám okrem dobrého počasia poslal

i skvelých vedúcich, ktorí sa s veľkou dôverou vo svojho Pána pustili do organizačného a neľahkého finančného zabezpečenia celého pobytu. Nemalá vďaka patrí i p. kuchárkam, ktoré svoju dovolenku a energiu obetovali pre naše hladné žalúdky.

Opäť sme mohli vnímať, že v spoločenstve je skutočne prítomná Božia sila. Ak spoločenstvo navyiac prechádza viditeľnou cestou rastu od egoizmu k láske, dokážete priam hmatateľne vnímať silu výroku z evanjelia sv. Matúša (Mt 18, 20) o to intenzívnejšie. Preto ešte raz ďakujeme nášmu nebeskému Otcovi a jeho pomocníkom a pozývame i vás k hodu kockou, ktorú si môžete vyrobiť podľa priloženého obrázka.

Za Bartolomejčatá Mat'a F.
Foto: Marek Šimurka

Gratulácie

Dlhoročný redaktor nášho farského časopisu Bartolomej, **Alojz Vlčko**, uzavrel 3. septembra 2011 manželstvo s **Dominikou Šestákovou**.

Do spoločných dní novomanželom v mene redakcie vyprosujeme veľa Božích milostí, porozumenia, úcty a vzájomnej lásky. Nech dobrý Boh požehná vaše manželstvo a naplní vaše srdcia hojnou radosťou z detí.

Dňa 10. septembra 2011 zložil náš rodák **Dušan Hricko**, rehoľným menom brat Dušan Mária od Božieho Milosrdenstva, večné sľuby v reholi bosých karmelitánov. Obrad sa konal v Kostole bosých karmelitánov na Rakowickiej ulici v Krakove. Takisto mu vyprosujeme veľa Božích milostí a sily pri vytrvaní v tomto záväzku.

Muž Pravdy

Osobný pohľad na otca biskupa Rudolfa Baláža

Písať o diecéznom otcovi biskupovi Rudolfovi Balážovi len niekoľko týždňov po jeho smrti je ťažké. Na jednej strane mám pocit, že už bolo povedané všetko. Na druhej strane sa nemôžem zbaviť presvedčenia, že ešte zostalo niečo, k čomu by bolo dobré sa vrátiť. Nie iba na stránkach nášho farského časopisu, ale ešte viac v našich osobných životoch, spomienkach a postojoch.

Rudolf Baláž sa narodil ako posledné, šieste dieťa (už v čase narodenia polosirota) v chudobných pomeroch v obci Nevolné v okrese Žiar nad Hronom. Teológiu vyštudoval v Bratislave a v roku 1963 sa stal kňazom. Po vysviacke ho kňazská služba zaviala do Brezna, Krupiny, Vrútok, Kláštora pod Znievom, Vrícka a Pitelovej.

V rokoch 1971 až 1982 mu vtedajší komunistický režim prostredníctvom odobratia štátneho súhlasu zabránil pokračovať v pastoračnej práci. Rudolf Baláž bol totiž človekom priamym a spravodlivým, človekom, ktorý sa nesklonil len tak pred hociakým - iba pred svojim Bohom. Neskorší veľký muž slovenskej cirkvi sa tak na 9 rokov stal traktoristom a vodičom nákladného auta. Až v roku 1982 sa mohol vrátiť späť do pastorácie ako správca farnosti Turčiansky Peter.

Banskobystrický biskup

Krátko po páde komunistického režimu, 14. februára 1990, bol vymenovaný za banskobystrického biskupa. 19. marca toho istého roku bol vysvätený. Z torza diecézy zničenej štyridsaťročným komunistickým režimom začal budovať miestnu cirkev. Neustále zdôrazňoval, že cirkev nemá len zničené a zanedbané budovy, ale predovšetkým zruinovanú morálku a vieru. Prežila len vďa-

ka individuálnemu hrdinstvu ľudí, vzdorujúcim režimu osobným životom praktickej viery.

Otec biskup sa nebál nahlas povedať svojmu ľudu, že sa musí odvrátiť od zlých ciest a postaviť dom svojho života na skale, ktorou je Boh. Vedel, že nie všetci sa budú vedieť a hlavne chcieť zriecť pohodlného života vlašného kresťana a zatahnuť na hĺbinu. Ale nenechal sa odradiť odmietnutím či kritikou. Dúfal, že aspoň niektorí z jeho zverencov sa od zlých ciest odvrátia.

Na milosť či nemilosť

Tak, ako bol Rudolf Baláž za komunizmu v nemilosti štátnej moci, nebolo tomu inak ani neskôr. V časoch najtvrdšieho mečiarizmu, keď sa opäť nebál povedať a žiť pravdu, stal sa terčom cielenej diskreditácie zo strany vládnej moci. A aj keď to boli ťažké časy, ľudia sa od svojho pastiera neodvrátili. Práve naopak. Tiché symbolické zhromaždenie

modliaceho sa davu pod oknami biskupského úradu v Banskej Bystrici bolo dôkazom, že pravda zvíťazí, a zároveň aj obranným postojom veriacich laikov, čo sa nebáli zastat sa svojho biskupa v konfrontácii s mocou, pre ktorú férovosť a pravda boli cudzie pojmy.

Rudolf Baláž a Prievidza

Rovnako ako každý iný dekanát či farnosť diecézy, mal otec biskup rád aj tú našu. Bol pri nás v časoch dobrých i zlých. V roku 1991 posvätil po generálnej oprave náš farský kostol sv. Bartolomeja. V roku 1999 zriadil novú farnosť Prievidza - Zapotôčky zasvätenú sv. Terézii z Lisieux a požehnal základný kameň jej nového kostola. O štyri roky neskôr, v novembri 2003, za účasti apoštolského nuncia Mons. Henryka Józefa Nowackého, kostol konsekroval. V roku 1993 vysvätil Piaristickú základnú školu F. Hanáka a opäť sa do nej vrátil pri príležitosti otvorenia osemročného gymnázia.

Keď náš región zaplavila vlna smútku spôsobená smrťou dvadsiatich baníkov v podzemí Bane Handlová, bol tu opäť, aby za nich slúžil zádušnú svätú omšu. Pozornosť všetkých upriamil na Božiu blízkosť a milosrdenstvo, ktoré prevyšuje všetky ľudské chyby, viny, tragédie a nešťastia.

Diecézna synoda a milosrdenstvo

Rudolf Baláž pozval do našej diecézy Svätého otca Jána Pavla II., ktorý v septembri 2003 na banskobystričkom námestí povedal: „*Dajme priestor Bohu! V rôznorodosti a bohatstve jednotlivých povolanií každý jeden sme pozvaní podľa Máriinho vzoru prijať Boha do svojho života a spolu s ním putovať týmto svetom, ohlasujúc jeho evanjelium a vydávajúc svedectvo jeho lásky*“. Pri

príležitosti tejto návštevy Svätý otec otvoril aj diecéznu synodu, ktorej cieľom bolo vytvoriť priestor pre nové vanutie Ducha v konkrétnej situácii našej diecézy. Otec biskup sa nezaujímal iba o duchovné potreby ľudí. Nezabúdaj ani na chorých či umierajúcich. Stál za vznikom Hospicu Božieho milosrdenstva či Mammacentra svätej Agáty - nemocnice zameranej na diagnostiku a liečbu nádorových ochorení prsníka.

Nečakaná smrť

Jeho smrť bola rovnaká ako on. Rázna, nekompromisná a priama. Embólia je nočnou morou pre nepripravených, ale Božím darom pre svätých. Podľa svedectva ľudí, ktorí žili v blízkosti nášho otca biskupa, on na stretnutie s Kristom z tváre do tváre pripravený bol. Kniha o večnosti položená na jeho stole je len symbolickým potvrdením tejto skutočnosti.

Každý si na nášho otca biskupa spomína po svojom. Rudolf Baláž bol silnou vodcovskou osobnosťou a zároveň mužom pokory a modlitby. Priamy, spravodlivý, verný. Človek so vztyčenou hlavou a rovnou chrbtovou kosťou, ktorý vedel, pred Kým sa treba skloniť. Človek skromnosti, štedrosti a pravdy, ktorá nás oslobodí.

A tak v pevnej dôvere v Božie milosrdenstvo môžeme povedať: „Otec biskup, orodujte za nás. A pozdravujte v Nebi...“

„*Spravodliví žijú naveky. V Pánovi je ich odmena a starosť o nich má Najvyšší... svojou pravicom ich bude kryť, svojím ramenom ich bude chrániť.*“ (Múd 5, 15-16)

Text: Mária Kvetová
Foto: TK KBS / Jozef Kováčik

Božie princípy v rodine

Rodina je miestom, kde sa z ľudí stávajú učeníci Ježiša Krista. Nenechajme si nahovoriť, že štát, škola, škôlka, krúžky a kurzy z našich detí spravia poriadnych ľudí. Ježiš nikdy nepovedal, aby sme išli a učili ľudí byť poriadnymi. On nás vyzýva, aby sme mu získavali učeníkov zo všetkých národov. Naše deti sú učeníkmi Ježiša Krista.

V úlohe výchovy „malých“ učeníkov je dôležité si uvedomiť, že túto výsadu dostávajú primárne biologickí rodičia. „*Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilipne k svojej manželke a budú jedným telom.*“ (Gn 2,24). Stanú sa jednou, celkom novou bytosťou. Stanú sa apoštolom. V tomto poslaní má každý svoju špecifickú úlohu, prirodzene vštepenu Bohom skrze Ducha Svätého, vyplývajúcu z daností muža a ženy, otca a mamy.

Muž

Muž je hlavou ženy (porov.: Ef 5,23). Skrze muža sa v rodine zjavuje Božie vedenie a smerovanie. Povedal by som, že je to taká „hrubšia práca“, ktorú potom žena zveľadí. Obrazne povedané, muž postaví dom a žena ho spraví obytným.

Muž sa preto stará o svoju ženu tak, ako sa Kristus stará o Cirkev. Nejde však o necitlivé rozkazovanie a svojvoľné rozhodovanie. Stačí, keď si prečítame knihu Pieseň piesní a nadobudneme obraz o Božom romantickom a citlivom pohľade na spolunažívanie muža a ženy. Predstavme si zalúbený pár na lavičke v zakvitnutom sade. On robí všetko pre to, aby spoznal jej najvnútornejšie túžby a ona mu ich rad za radom odhaľuje, lebo sa pri ňom cíti bezpečne.

Muž je povinný poskytnúť svojej žene bezpečie, hoci by ho to stálo všetko. Tak ako to spravil Kristus,

keď zomrel za svoju Cirkev. V praxi to znamená: Nenechávajme svoje ženy riešiť nepríjemné telefonáty, potýčky so susedmi, s úradmi... Neposielajme ich riešiť nepríjemné okolnosti. Vytvorme svojim ženám pohodlie a bezpečie - fyzické, finančné, mentálne, duchovné...

Žena

Žena je telom podriadeným mužovi. Otvorená a čitateľná. Potrebuje vedenie, aby vedela, ktorú životnú cestu má zveľadovať, alebo, ako som už spomenul, ktorý dom je jej, aby z neho spravila domov. Žena ktorá sa cíti byť milovaná, v bezpečí a chránená, sa stáva veľmi citlivým nástrojom v Božích rukách. Dokáže tým najjemnejším hláskom povzbudiť toho najväčšieho bojovníka.

Nechcem tým však povedať, že muž má prísť domov, rozkazať „St'ahujeme sa do Afriky, ideme na misie, vybav poisťku a daj zaočkovať deti!“ a žena má poslúchnuť. To vôbec nie. Žena a muž majú síce odlišné roly, ale dokonale navzájom popretkávané - ako lano z troch prameňov (porov.: Kaz 4,10). Jedným je muž, druhým žena a tretím Boh. Takto spoločne pracujú na najväčšej misii, a tou je rodina.

Mama

U mamy to všetko začína. Mama je obrazom Boha Otca ako Stvoriteľa života. Boh sa skrze mamu zjavuje

v jej charizme prijímania. Matka je primárne prijímajúca. Prijíma deti, objíma ich, stará sa o ne, kým sú malé, hladká im brušká, uspáva ich... Vytvára príjemný pocit, v bezpečí, ktoré zabezpečuje ocko. Prvé štyri roky života sa o deti stará hlavne mama. V štvrtom roku veku dieťaťa mama odovzdáva deti otcovi. Toto špeciálne platí pre chlapcov.

Otec

Keď mama odovzdá malého princa alebo princeznú ockovi, odpútava tým dieťa od seba. (U dievčaťa je to v menšej miere.) Potom nastupuje úloha otca. Otec sa nesnaží pripútať si dieťa, ale ho uvoľňuje. To neznamená, že medzi nimi nie je láska alebo puto. Ide skôr o proces, v ktorom otec vyvádza svojho potomka do samostatného života. Chlapec sa učí od otca jeho remeslo, spôsob správania, duchovnosť, hodnoty.

Dnešná doba sa snaží mamy i otcov vytrhnúť z ich rodín. Dôsledkom toho sú mladí ľudia s pochybnými vzormi, bez sebaidentity a sebapoznania. Dieťa robí to, čo vidí robiť otca (porov.: Jn 5,19). Ak otca nevidí, nevie, čo má robiť.

Rodina

Rodina je naozaj krásne miesto na budovanie učeníkov Ježiša Krista. Nebojme sa ťažkostí, konfliktov, nezhôd, zúfalstva, slabostí. Toto všetko príde a my budeme mať pocit, že situáciu nezvládame. Nevadí! Keď Ježiš umieral na kríži, tiež nemal situáciu pod kontrolou a prežíval rovnaké pocity. A však aj v tejto situácii vedel, že vykonal všetko, na čo bol poslaný - a odovzdal ducha (porov.: Jn 19,28-30).

Text a ilustrácia: Augustín Ugróczy

Prípadné reakcie zašlite na adresu gustovclanok@gmail.com.

Taká je doba

Hektika, stres, panika. Naháňačky o prestíž a uznanie. Spoločnosť, čo sa ubíja stresom. To sme my.

Onedlho vrznú dvere a deti pobežia do škôl, zasadnú do lavíc, otvoria knihy a zošity. Pre mnohých začnú hodiny so strašidelnými vyučujúcimi, alebo strašidelné predmety s fajn vyučujúcimi, prípadne dobré „oddychovky“. Každé dieťa má svo-

je obľúbené knihy a do najkrajšieho obalu si zabalí obľúbený predmet.

Niektoré deti stíhajú milióny krúžkov, záujmových činností, chodia na súťaže, reprezentujú svoje dobré meno, školu či mesto. Iné deti sa

boria s predmetmi, ktoré im ležia v aktovke a v žalúdku a majú problém ich zvládnuť. Rodičia si kladú otázku: „Po kom to dieťa je? Ved' ja som...“ A vymenujú kvantá vecí, ktoré v ich veku dokázali a robili, a popri tom sa museli ešte aj učiť.

Rodičia očakávajú, že ich deti budú dosahovať primerané ba výborne výsledky. Deti, naopak, vymenujú kvantá vecí, ktoré ich rodičia nerobili, keď boli malí a poukazujú na pokrok a na takzvané zvýšené nároky.

Každý sa usiluje byť v dani, ísť s dobou a mať v svojich tvrdeniach pravdu. Každý chce byť prvý a doba chce, aby ľudia túžili byť iba prví. Doba to chce. Ale spýtali sme sa, kto to je tá DOBA? A čo chceme my? Musíme byť skutočne vždy a všade prví?

Poznala som jednu dievčinu, ktorá skončila naraz dve vysoké školy. Bola inteligentná rovnako ako väčšina iných schopnejších spolužiakov, ale túžila byť prvá. Keď sme spolu drali lavice, bola vynikajúca. Dostávala prevažne jednotky, a to za každú cenu. Chcela ich - chcela plné počty bodov z testov, chcela vedieť cudzie jazyky, chcela byť najlepšia z matematiky, chcela vyniknúť v

chémii, či v telesnej výchove. Všade prvá. Dokázala sa naučiť čokoľvek, nespala celé noci pred písomkami. Bola fakt dobrá. Aspoň tak o nej hovorili ostatní. Bola fakt dobrá?

„Čo je to dobrá?“ pýtala som sa samej seba, keď sa jej z vrečka raz vysypalo pod lavicu dvadsať t'ahákov a ona si ich musela usporiadať naspäť do vreciek podľa dvadsiateho prvého t'aháku, na ktorom stálo, v ktorom vrecku je ktorá stať učiva. Neskôr som sa cítila trochu ukrivdená, keď dostala lepšiu známku ako ja.

Iní by povedali: „Taká je doba.“ Ale ja si stále kladiem otázku, aká je tá doba. Kto to je tá „DOBA“? Prečo sa všetci, čo v živote švindľujú, vyhovárajú na „DOBU“?

Každý by mal v sebe pociťovať chuť niekam sa dopracovať a byť v niečom dobrý, ale dôležitejšie ako úspech je podľa mňa zostať férovým človekom. Bez ohľadu na to, čo si o tom budú myslieť a ako ho budú hodnotiť ostatní. Budme féroví, hoci doba ponúka častokrát niečo úplne iné.

-mjl-, Ilustrácie: clipproject.info

Feliceho druhý dych

Pri vyslovení slovného spojenia „Stanley a Kapucíni“ pravdepodobne všetci znalci gospelovej hudobnej scény vedia, o koho ide. Pri slovku „Felice“ však už mnohí zostanú na pochybách. Málokto tuší, že jeden z Kapucínov, Félix Tkáč, funguje pod talianskou podobou svojho krstného mena ako hudobník aj samostatne.

Kapucíni hrali folk, Félix mal rád rock. Oni si držali vlastnú líniu, on sa teda vybral tak trochu „po svojom“. Prvý album *Ťažká váha* vydal pred šiestimi rokmi. Minulý rok vyšlo jeho druhé CD s názvom *Tajomstvá druhého dychu*.

Nový album Feliceho obsahuje 14 skladieb. Otvára i uzatvára ich pieseň *Spočítané*, ku ktorej bol aj natočený videoklip. Felice však v týchto dvoch verziách tej istej piesne „nespočítava“ rovnako. Kým prvá *Spočítané* má klasické slohy a refrén, posledná má podobu novodobých litánií, v ktorých tradičné invokácie „oroduj za nás“ či „zmluj sa nad nami“ nahrádza invokácia „spočítané“. Autorom textu piesne je Félixov brat Matúš, ktorý sa autorsky podieľal na viacerých skladbách albumu. Hudobne (hrou na ústnej harmonike) i textársky CD obohatil aj ďalší Félixov brat a člen Kapucínov, Ondrej Tkáč. Vokály naspievala neter Tkáčovcov Marina a na gitare si zahral i synovec Matej.

Okrem rodiny boli do tvorby albumu zapojení početní kvalitní hudobníci, medzi nimi i ľudia zvučných mien, napríklad Martin Husovský známy zo skupiny Komajota či prvá slovenská Superstar Katka Koščová. Felice nahral CD v domácom štúdiu Martina

Husovského *Pink Street* v Prešove, kam niekoľkokrát za rok raz do mesiaca dochádzal z „ďalekého“ západného Slovenska.

Na rozdiel od predchádzajúceho albumu sú piesne *Tajomstiev druhého dychu* skôr popové ako rockové. Jediná tvrdšia skladba nesie názov *Život nie je Hollywood*. Keďže Felice by chcel preraziť aj na „svetskú scénu“ a dosiahnuť, aby sa jeho piesne hrávali v bežných rádiách, slovo Boh v nich nezaznieva často. „Sú to piesne o hodnotách, o láske, o priateľstve,“ hovorí. „Tieto veci totiž dobre pozná i neveriaci človek a aj keď za nimi nevidí Boha, môžu sa ho moje piesne dotýkať.“ Výnimkou je pieseň *Túžba*, v ktorej sa o Bohu hovorí bez náznakov.

Ak si v obchode vypýtate Feliceho najnovšie CD a podajú vám do rúk čosi zelené, papierové a podobné skôr knihe, nebudte prekvapení. I na zovňajšku svojho albumu si dal

Felice záležať. Bulletin má podobu tenkej brožúrky, v ktorej okrem textov piesní nájdete aj maľby Běly Kolčákovskej. Ku každej skladbe boli vybrané detaily z jej obrazov.

Petra Humajová
Foto: www.hirko.sk

(V texte boli použité informácie z dokumentu Michala Hirku o natáčaní CD dostupného na www.hirko.sk.)

Putovanie do vlastného srdca

Myšlienky, ktoré vám chcem ponúknuť nie sú mojimi myšlienkami. Boli prebraté z knižnej publikácie *Cesta srdca* od Henriho J. M. Nouwena. Ich zámerom je ponúknuť cestu do vlastného srdca aj tým, ktorí si z akýchkoľvek dôvodov nemôžu dopriať čaro fyzickej púte, prinášajúcej prostredníctvom dostatku času a vyvetranej mysle jedinečný kontakt so samým sebou v plnej prítomnosti Trojjediného Boha.

Pre tieto účely skúsime načrtnúť do hĺbky poznatkov otcov púšte, ktorí sa prostredníctvom ticha a samoty „ukrývali“ pred svetom, aby tak mohli dokonale spočinúť v Bohu. Takéto spočinutie sa gréckym slovom nazýva „hesychia“ a hesychizmus je pojem vyjadrujúci spirituálnu púšť.

Matka Teodora, jedna z matiek púšte, hovorí veľmi jasne: „*Musíš si uvedomiť, že sotva sa rozhodneš žiť v pokoji, príde diabol a bude sa snažiť stiahnuť tvoju dušu do pekla pomocou accidie (pocitu unudenosti), slabomyselnosti a zlých myšlienok. Ale ak ostaneš bdely, všetky tieto pokušenia sa pomínú.*“ Hesychiu, spočinutie rodiace sa z neustálej modlitby, je preto potrebné hľadať za každú cenu, aj keď naše srdce krváca, svet nás láka a démoni obkľučujú.

Ťažkosti v modlitbe

Veľmi málo duchovných (veriacich) ľudí popiera, že modlitba je dôležitá. Pravdou však je, že väčšina z nich sa modlí veľmi málo, alebo vôbec. Rozdiel medzi veľkou podporou myšlienky modlitby a absencie jej realizácie je taký očividný, že pomerne ľahko naletíme ľsti zlého, pokúšanie ktorého tak detailne opisala matka Teodora.

Jedným z klamstiev zlého je presviedčanie ľudí, že modlitba je primárne činnosťou ich mysle, ktorá si vyžaduje duševné schopnosti. Tento predsudok redukuje modlitbu na rozhovor s Bohom, alebo premýšľanie o Bohu.

Oba postoje v nás môžu vyvolať frustráciu. V prvom prípade je to sklamanie z toho, že Boh „nekoná“. Ak rozhovor je záležitosťou dvoch strán a nám sa nedostáva riešenie

predkladaných záležitostí (problémov), začíname sa pýtať seba samých: „Komu to vlastne všetko hovorím? Bohu, alebo sebe?“ Keď odpoveď neprichádza, niekedy začneme pochybovať, či sa modlíme správne

a zostáva v nás pocit sklamaní z jednostranného monológu.

Je preto pochopiteľné, že rozhovor s reálnymi ľuďmi, ktorí potrebujú počuť slovo a od ktorých prichádza aj odpoveď, sa javí omnoho zmyslupnejší ako rozhovor s Bohom, ktorý, ako sa zdá, je expertom v hraní sa na schovávačku. Naša realizácia modlitbovej myšlienky tak stroskotáva.

V druhom prípade modlitbu obmedzíme na premýšľanie o Bohu ako o niekom, koho treba skúmať a analyzovať. Úspešná modlitba je potom taká, ktorá prináša o Bohu nové intelektuálne objavy. Stane sa tak pre nás namáhavou duševnou prácou, značne vyčerpávajúcou a nakoľko je naša myseľ už beztak plná rôznych myšlienok o praktických a dôležitých veciach, premýšľanie o Bohu sa pre nás stáva iba ďalším bremenom.

Túžba po skutočnom Bohu

Oba tieto pohľady sú produktom kultúry, v ktorej sa kladie veľký dôraz na osvojenie si sveta intelektom. To, samozrejme, neznamená, že intelekt nemá v modlitbovom živote svoje miesto, alebo že teologické úvahy a modlitba sa navzájom vylučujú.

Stále viac ľudí si však uvedomuje, že potrebuje omnoho viac, ako „len“ zaujímavé kázne alebo modlitby. Túžia po ozajstnej skúsenosti s Bohom. A tak ako už pred dvetisíc rokmi zaznelo: „Pane, nauč nás modliť sa!“, rezonuje táto otázka v každom veku i v každom z nás.

Netreba sa však dať zlákať ezoterickými a inými vplyvmi. Kresťanstvo vie ponúknuť stáročiami overenú múdrosť otcov púšte na „riešenie“ problému nášho modlitbového života, ktorým je zväčša naša myseľ

preplnená myšlienkami o Bohu, kým naše srdce ostáva od neho vzdialené.

Hesychastická modlitba

Hesychastická modlitba vedúca srdce človeka do úkrytu, kde duša môže spočinúť v Bohu, je modlitbou srdca. Srdce však v poňatí židovsko-kresťanskej tradície nie je len teplé miesto, kde prebývajú naše city. Je to zdroj fyzickej, emocionálnej, intelektuálnej, vôľovej a morálnej sily. Určuje našu osobnosť, a preto je nielen miestom, kde prebýva Boh, ale aj miestom, na ktoré Satan najzúrivejšie útočí.

Najhlbšou myšlienkou otcov púšte je, že vstupovanie do vlastného srdca je vstupovaním do Božieho kráľovstva. Sv. Ján Karpatský povedal: *„Na to, aby sme dosiahli v modlitbe stav mysle, ktorú už nič nevyrušuje, potrebujeme vynaložiť veľké úsilie a zápasit‘; tento stav je nebom v našom srdci (doslova „endokardom“), miestom, o ktorom nás apoštol uisťuje, že „v ňom prebýva Kristus“ (2 Kor 13,5).“*

Otcovia púšte sa nás snažia odvieť od rozumových praktík, v ktorých sa Boh stáva iba jedným z problémov, čo musíme riešiť. Ukazujú nám, že skutočná modlitba preniká až do podstaty našej duše a nič nenechá nedotknuté.

Modlitba srdca nám nedovolí obmedziť náš vzťah s Bohom iba na zaujímavé slová, alebo zbožné city. Otvára oči našej duše pravde o nás a o Bohu a pobáda nás naozaj nič pred Bohom neskrývať, úplne sa odovzdať jeho milosti. Odhaľuje mnoho falošných predstáv o nás samých a o Bohu a vedie nás ku skutočnému vzťahu hriešnika s milosrdným Bohom.

V tejto pravde nachádzame v hesychasme pokoj. Pokušenia a boje síce do konca nášho života nepominú, ale s čistým srdcom budem prežívať pokoj aj v búrlivých chvíľach.

Tu sa vynára otázka, ako v našej rušnej službe bežného života uskutočňovať modlitbu srdca. Odpoveď na túto otázku ponúka knižná publikácia v definovaní jasných pravidiel modlitby, ktoré nám pomáhajú formulovať tri znaky modlitby srdca:

1. Modlitbu srdca udržujú pri živote krátke a jednoduché modlitby
2. Modlitba srdca je neustála.
3. Modlitba srdca zahŕňa všetko.

1. Modlitbu srdca udržujú pri živote krátke a jednoduché modlitby

Publikácia spomína príbeh Otca Makaria, ktorého sa raz pýtali: „Ako sa máme modliť?“ Starec odpovedal: „Netreba veľa rečí; stačí len vystrieť ruku a povedať: ‚Pane, zmiluj sa tak, ako vieš, a tak, ako chceš.‘ A keď zápas silnie: ‚Pane, pomôž.‘ On veľmi dobre vie, čo potrebujeme a požehnáva nás svojou milosťou.“

Toto je veľmi múdra rada pre všetkých, čo sme tak veľmi závislí na slovách. Tiché opakovanie jedného slova nám môže pomôcť zostúpiť myslou do srdca. Nemá to nič spoločné s mágiou. Naopak, často opakované slovo alebo veta nám má pomôcť sústrediť sa, dostať sa k jadru, vytvoriť vnútorný pokoj a v ňom počuť Boží hlas.

Keď sme napríklad strávili ráno dvadsať minút v Božej prítomnosti opakujúc slová „Pán je môj pastier“, uhnездia sa v našom srdci a zostanú tam po celý zvyšok nášho hektického dňa. Modlitba môže pokračovať v srdci aj pri rozhovore, štúdiu, práci v záhrade alebo na stavbe a vďaka nej si môžeme

v každej chvíli dňa uvedomovať Božie riadenie. Tie slová nám nemajú pomôcť pochopiť, čo znamená, že Boh je našim pastierom, ale majú nám otvoriť bránu k prežívaniu prítomnosti Boha ako pastiera vo všetkom, čo konáme, hovoríme alebo si myslíme.

2. Modlitba srdca je neustála

Na príklade života otca Lucia nám autor rozpráva, ako je možné modliť sa neustále. Starca raz navštívili mnísi istej mesaliánskej sekty a on sa ich opýtal: „Akú fyzickú prácu konáte?“ Oni odpovedali: „Nerobíme nijakú fyzickú prácu, ale ako povedal apoštol, ´neustále sa modlíme´.“ Starý muž sa ich opýtal, či niečo jedli a či spali a oni odvetili, že áno. Povedal im teda: „Kto sa modlí miesto vás, keď jete a spíte?“ Mnísi nevedeli, čo na to odpovedať. A on im riekol: „Prepáčte, ale nekonáte, ako hovoríte. Ja vám ukážem, ako sa neustále modlím, kým fyzicky pracujem. Sadnem si s Bohom, namáčam trstinu, preplietam ju a hovorím: ‚Pane, zmiluj sa nado mnou; pre svoju veľkú dobrotu a pre svoje nesmierne milosrdenstvo zachráň ma od mojich hriechov.‘“ Opýtal sa ich, či toto nie je modlitba a oni odpovedali, že áno. Potom im povedal: „Takže, keď som celý deň pracoval a modlil sa, zarobil som asi trinásť korún. Dve koruny položím pred dvere a za zvyšné si kúpim jedlo. Ten, kto si vezme tie dve koruny spred dverí, modlí sa za mňa, kým ja jem a spím; takže z Božej milosti naplním príkaz neustále sa modliť.“

Ešte mystickejšiu odpoveď nájdeme v príbehu o ruskom roľníkovi, ktorému iný svätý starec povedal: „Neustála vnútorná modlitba je stálou túžbou ľudského ducha po Bohu.“

slovami. Až vtedy pochopíme Ježišove slová: „Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu. Moje jarmo je príjemné a moje bremeno ľahké.“ (Mt 11, 29-30).

Zo znakov modlitby srdca vyplýva, že si vyžaduje osobné cvičenie. Život modlitby nemôžeme žiť

Keď chceme uspieť v tomto utešujúcom cvičení, musíme sa modliť k Bohu častejšie, aby nás naučil neustále sa modliť. Modli sa viac a vrúcnejšie. Samotná modlitba ti ukáže, ako sa modliť neustále, vyžaduje si to však svoj čas.“

Zároveň autor knižočky dodáva, že nechcel povedať, ako je potrebné napodobňovať mnícha. Ako však hovorí Prvý list Korint'anom (10,31), všetko čo robíme, robme na Božiu slávu. Milovať a pracovať na Božiu slávu nemá byť len myšlienkou, na ktorú si občas spomenieme. Musí sa to stať naším vnútorným, neustálym chválospevom.

3. Modlitba srdca zahrňa všetko

Do svojich modlitieb musíme zahrňať všetkých ľudí, s ktorými žijeme i pracujeme. Keď niekomu povie: „Budem sa za teba modliť“, berieme na seba vážny záväzok. Je smutné, že tento slovný zvrät nie je často ničím iným, ako dobre mieneným vyjadrením našej spoluúčasti. Keď sa naučíme zostúpiť svojou myslou do hĺbky svojho srdca, privádzame všetkých, ktorí sú súčasťou nášho života, do uzdravujúcej Božej prítomnosti. A Boh sa ich dotýka v centre nášho bytia. Tu hovoríme o tajomstve, ktoré sa nedá vyjadriť

bez konkrétnych modlitieb. Musíme ich vyslovovať tak, aby sme lepšie počuli Ducha, ktorý sa v nás modlí. A musíme do nich zahrňať všetkých ľudí v našom okruhu. Toto cvičenie nám pomôže prejsť od zmätenej, neusporiadanej a často neuspokojivej služby k službe zjednocujúcej, holistickej a veľmi radostnej. Naša služba nebude ľahká, ale bude jasná. Nebude sladko pobočná, ale duchovná. Nebude bez bolesti a bojov, ale nájdeme v nej spočinutie v plnom hesychastickom zmysle.

Na záver treba asi podotknúť, že „nie je dôležité zvíťaziť, ale zúčastniť sa“. Ťažko v našom pozemskom živote dosiahneme modlitbovú dokonalosť. Ani samotní mystici si o sebe nedovolili tvrdiť, že v tomto živote dosiahli vrchol. Ba naopak, sami nás ubezpečujú, že náš život nebude bez bojov. A hoci v týchto bojoch neraz padneme, naše úsilie bude ocenené ovocím, ktoré nás bude vnútorne občerstvovať. Prijímieme preto aj neúspech v pokore, ktorá samotná je zárodokom úspechu...

Spracovala M. Fritzová
Foto: Flickr / Sylvain Bourdos
a Flickr / Lel4nd

Volali ju matka duší

Blahoslavená Mária Anna Sala

„Zvlášť dnes potrebuje škola múdrych, dôstojných, dobre pripravených učiteľov a vychovávateľov, vedomých si svojej zodpovednosti!“ povedal pri blahorečení Márie Anny Sala pápež Ján Pavol II.. Táto rehoľníčka a učiteľka sa totiž pre mnohých stala vzorom toho, ako správne pristupovať k deťom a mládeži. Hlavným svedkom v procese blahorečenia sa stala jej niekdajšia žiačka Giudutta Montini - Alghisi, matka pápeža Pavla VI..

Mária Anna Sala sa narodila 21. apríla 1829 v zámožnej rodine v Briviu v Taliansku. Bola štvrtou z ôsmich detí. Keďže sa vyznačovala nadpriemernou inteligenciou, začala ako jedenástoročná študovať u sestier marceliek vo Vimercate. Získala tu nielen učiteľský diplom, ale aj hlbokú vnútornú formáciu.

Problémy doma

V roku 1846 sa Mária musela vrátiť domov. Matka jej totiž ťažko ochorela a otec sa zas zaplietol do finančných machinácií, pre ktoré hrozilo rodine úplné zruinovanie. Mária sa starala o matku, no angažovala sa aj v charitatívnej činnosti vo farnosti. Predmetom jej záujmu boli najmä chudobné deti. O dva roky neskôr vstúpila k sestrám marcelinkám, úlohou ktorých bola najmä výchova mladej generácie dievčat.

Učiteľka hudby

Po zložení večných sľubov sa Mária stala učiteľkou na základnej škole. Pôsobila v Janove i Miláne. Jej doménou bolo učiteľstvo hudby. Okrem pedagogického taktu pôsobila na žiačky aj svojím osobným príkladom, ktorý bol veľmi silný. S dievčatami dokázala nadviazať priam až materinský kontakt. Nazývali ju „živou regulou“ alebo aj „matkou duší“.

Prečo blahoslavená?

Mária bola veľmi trpezlivá a poslušná, skromná a jednoduchá. Svedomito si plnila každodenné povinnosti. Jednotvárnosť znášala s veselou myslou. Bola nadšená povolaním učiteľky. Snažila sa získať vyššiu kvalifikáciu, pretože bola presvedčená, že čím viac vedomostí získa, tým viac môže rozdať. Od začiatku vedela, že jej poslaním môže byť len učenie, výchova a vzdelávanie mladých dievčat v škole a rodine.

Odkaz pre budúcnosť

Povinnosti si Mária vzorne vykonávala aj po tom, ako ochorela. Bolesť súvisiace s nádorom v hrdle prijala pokorne a trpezlivo ich znášala až do svojej smrti 24. novembra 1891. Pri jej blahorečení v roku 1980 vyzdvihol Ján Pavol II. odkaz jej života pre budúce generácie: „Všetci, ktorí sa venujú výchove, sú povinní necúvať pred ťažkosťami, ktoré čas so sebou prináša, ale s láskou, trpezlivosťou a vecnou prípravou angažovať sa v dôležitých úlohách privádzania študentov k najvyšším transcendentným hodnotám.“

Pripravila: Petra Humajová
(Životopisné údaje: Ž. Podtejski: Sol' zeme a svetlo sveta I.)

Liturgické okienko

9/11

11. september 2011 - 24. nedeľa cez rok

Č1 - Pamätaj na zmluvu Najvyššieho, prepáč vinu blížnemu!

Sir 27,33-28,9

R - Milostivý a milosrdný je Pán.

Ž 103

Č2 - Nik z nás totiž nežije pre seba a nik pre seba neumiera... Rim 14, 7-9

Ev - Peter sa pýta: „Pane, koľko raz mám odpustiť svojmu bratovi, keď sa proti mne prehreší? Azda sedem ráz?“ - „Hovorím ti: Nie sedem ráz, ale sedemdesiatsedem ráz.“ Keď začal účtovať, priviedli mu jedného, ktorý bol dlžen desaťtisíc talentov, no on padol k nohám a prosil: „Pozhovej mi a všetko ti vrátim.“ A pán sa zľutoval, prepustil ho a odpustil mu aj dlžobu. No len čo ten sluha vyšiel, stretol sa so spolusluhom, ktorý mu dlhoval sto denárov, chytil ho pod krk a kričal: „Vráť , čo mi dlhuješ!“ - „Pozhovej mi a dlžobu ti splatím.“ On ho však vrhol do žalára. Jeho spolusluhovia išli k svojmu pánovi a rozpovedali mu všetko. A rozhnevaný pán ho vydal mučiteľom, kým nesplatí celú dlžobu.. Tak aj môj nebeský Otec urobí vám, ak neodpustíte zo srdca svojmu bratovi.

Mt 18, 21-35

18. september 2011 - 25. nedeľa cez rok

Č1 - Hľadajme Pána, kým sa dá nájsť.

Iz 55, 6-9

R - Blízky je Pán všetkým, čo ho vzývajú.

Ž 145

Č2 - Len žite tak, aby to zodpovedalo Kristovmu evanjeliu.

Flp 1,20-24.27

Ev - Pán Ježiš hovorí o hospodárovi, ktorý najímal robotníkov do svojej vinice...Po práci sa niektorí z nich zlostia, že prví dostali iba takú odmenu ako tí, čo prišli poslední. Jednému z nich odpovedal: „Priateľu, nekrivdím ti. Nezjednal si sa so mnou za denár? Alebo nesmiem robiť so svojim čo chcem? Či na mňa zazeráš preto, že som dobrý? Tak budú poslední prvými a prví poslednými.“

Mt 20,1-16

25. september 2011 - 26. nedeľa cez rok

Č1 - Či nie je skôr vaše počínanie nesprávne?

Ez 18, 25-28

R - Rozpomeň sa, Pane, na svoje zľutovanie.

Ž 25

Č2 - Nech nik nehľadá iba na svoje vlastné záujmy, ale aj na záujmy iných.

Flp 2,1-11

Ev - Istý človek mal dvoch synov. Prišiel k prvému a povedal mu: „Syn môj, chod' dnes pracovať do vinice!“ Ale on odpovedal: „Nechce sa mi.“ No potom to oľutoval a išiel. Druhý odpovedal: „Idem, pane!“ Ale nešiel. Kto z týchto dvoch splnil otcovu vôľu? Odpovedali: „Ten prvý.“ Ježiš im povedal: „Veru, hovorím vám, mýtnici a neviestky vás predchádzajú do Božieho kráľovstva. Lebo k vám prišiel Ján cestou spravodlivosti a neverili ste mu. Ale mýtnici a neviestky mu uverili. A vy, hoci ste to videli, ani potom ste sa nekajali a neverili ste mu.“

Mt 21, 28-32

9/11

Farská kronika

od 26. júla 2011
do 25. augusta 2011

**Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:**

Michaela Bobušová
Adam Fedor
Liana Alušicová
Selina Elizabeth Gibasová
Natália Melcerová
Kristína Polerecká
Lucia Petrášová
Romana Sabová

**Blahoželáme k prijatiu
sviatosti manželstva:**

Tomáš Lacko a Ing. Ivana Môciková
Ján Bakalár a Petra Vidová
Mgr. Imrich Tršo a Ing. Soňa Fedorová
Andreas Weber a Eva Stanková

**S kresťanskou nádejou na stretnutie
vo večnosti sme sa rozlúčili
so zomrelými:**

Ing. Klement Mihalik, 53 r.
Mária Róžová, 61 r.
Vincencia Petraková, 84 r.
Otilia Gürtlerová, 84 r.
Miloš Lupka, 56 r.
Daniel Pračko, 67 r.
Rozália Petrášová, 101 r.
Jana Gulová, 46 r.
Rudolf Slíž, 79 r.
Lýdia MačKayová, 54 r.
Matěj Hrbatý, 22 r.
Štefan Kotlár, 66 r.
Irena Hodálová, 88 r.
Ludmila Stašjaková, 61 r.
Ján Michalovič, 55 r.
Elena Gondová, 73 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením
BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Teologický poradca:

Mgr. Martin Dado, dekan
Zodpovedný redaktor, sadzba:
Mgr. Alojz Vlčko,
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
tel.: 0902 202 898

Vedúca vydania:

Mgr. Petra Humajová

Redaktori:

M. Melicherčíková, A. Gálová,
A. Karaková, A. Ugróczy

Kontakt:

web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej,
Mariánska 4, 971 01 Prievidza
tel.: 046 / 542 28 01

Náklady na tlač:

cca. 0,40 € (12,05 Sk)

Fotografie: titulná, zadná strana a
str. 5 - M. Suvák, str. 3 - súkromný
archív Viery Beňovej, str. 23 - M.
Šimurka

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.
Prievidza. Tlač registrovaná
Okresným úradom v Prievidzi pod
č. MT 1/1994.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo
výberu a úpravy príspevkov. Ruko-
pisy nevraciamy.

Oslava sviatku sv. Bartolomeja
21. august 2011, Farský kostol sv. Bartolomeja v Prievdzi

Sústredenie Bartolomejčiat
22.-26. august 2011, Dolná Súča

Mariánska púť v Prievidzi

12. - 14. august 2011

